

Political Preferences
Preferencje polityczne

6/2013

Redakcja naukowa:
Robert Alberski
Waldemar Wojtasik

Katowice 2013

Rada Naukowa:

prof. dr hab. Roman Bäcker (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska), prof. dr hab. Tadeusz Godlewski (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska), prof. dr hab. Iwona Jakubowska-Branicka (Uniwersytet Warszawski, Polska), prof. dr hab. Slavomir Magál (Uniwersytet św. Cyryla i Metodego w Trnawie, Słowacja), prof. dr hab. Jozef Matúš (Uniwersytet św. Cyryla i Metodego w Trnawie, Słowacja), prof. dr hab. Libor Pavera (Wyższa Szkoła Handlowa, Praga, Czechy), prof. dr hab. Dana Petranová (Uniwersytet św. Cyryla i Metodego w Trnawie, Słowacja), prof. dr hab. Olga Prokopenko (Sumski Uniwersytet Narodowy, Ukraina), prof. dr hab. Teresa Sasińska-Klas (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Polska), prof. dr hab. Jerzy Sielski (Uniwersytet Szczeciński, Polska), dr Marcjanna Augustyn (Uniwersytet w Hull, Anglia)

Kolegium redakcyjne:

dr Agnieszka Turska-Kawa (redaktor naczelna)
dr hab. Robert Alberski (redaktor tematyczny: systemy i zachowania wyborcze)
prof. UMK dr hab. Danuta Plecka (redaktor tematyczny: identyfikacje polityczne)
dr hab. Łukasz Tomczak (redaktor tematyczny: partie polityczne)
dr Zbigniew Widera (redaktor tematyczny: marketing polityczny)
dr Waldemar Wojtasik (redaktor tematyczny: systemy partyjne)
mgr Przemysław Grzonka (redaktor statystyczny)
mgr Jarosław Wichura (sekretarz)

Recenzenci:

prof. dr hab. Ludmila Čábyová (Uniwersytet św. Cyryla i Metodego w Trnawie, Słowacja), prof. dr hab. Norbert Vrabc (Uniwersytet św. Cyryla i Metodego w Trnawie, Słowacja), prof. dr hab. Krzysztof Gajdka (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Polska), prof. dr hab. Tadeusz Godlewski (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska), prof. dr hab. Jacek Wojnicki (Uniwersytet Warszawski, Polska), prof. dr hab. Michał Strzelecki (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polska), dr hab. Dariusz Skrzypiński (Uniwersytet Wrocławski, Polska)

Projekt okładki:

Jarosław Wichura

Korekta:

Teresa Tokarczyk-Łyszczarz

Wersja pierwotna czasopisma: papierowa.

© Centrum Innowacji, Transferu Technologii i Rozwoju Fundacja Uniwersytetu Śląskiego
Katowice 2013

Patronat nad projektem sprawują Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych oraz Towarzystwo Inicjatyw Naukowych.

Wydawcą czasopisma jest Instytut Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego oraz Centrum Innowacji, Transferu Technologii i Rozwoju Fundacja Uniwersytetu Śląskiego.

ISBN: 978-83-61975-61-8

ISSN: 2083-327X

Druk:

REMAR, www.remar-sosnowiec.pl, e-mail: wydawnictwo@remar-sosnowiec.pl

CONTENTS

Introduction.....	9
In Memoriam: Radosław Solarz (prof. dr hab. Andrzej Antoszewski).....	11
Radosław Solarz (University of Wrocław, Poland)	
Ritual participation? Polish opinions on politics and political parties.....	13
Robert Alberski (University of Wrocław, Poland)	
Satisfaction with the activities of reeves, mayors and presidents of cities and evaluation of the level of representation of the interests by local governments.....	33
Agnieszka Łukasik-Turecka (John Paul II Catholic University of Lublin, Poland)	
The Attitude of the Electorate to Statutory Solutions Giving Equal Opportunity to Men and Women in Filling the Positions on Electoral Lists ..	47
Łukasz Tomczak (Szczecin University, Poland)	
Voters in the face of election mechanism and scope of leaders authority in Polish political parties.....	61
Wojciech Peszyński (Nicolaus Copernicus University, Poland)	
Presidentialisation of electoral behavior in non election 2012 year	75
Karolina Tybuchowska-Hartlińska (University of Warmia and Mazury in Olsztyn, Poland)	
Economic voting in Poland from the perspective of declaration of voters.....	91
Waldemar Wojtasik (University of Silesia, Poland)	
Economic voting in Poland: the end of transition model.....	101

REVIEWS

Darren G. Lilleker, Nigel A. Jackson (2011): *Political Campaigning, Elections and the Internet. Comparing the US, UK, France and Germany,*

(London – New York, Routledge), s. 197 (Reviewer: Katarzyna Stelmach)	119
Małgorzata Fuszara (red.): <i>Kobiety, wybory, polityka</i> (Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2013), s. 268 (Reviewer: Joanna Podgórska-Rykała)	128
Krzysztof Kowalczyk : <i>Partie i ugrupowania parlamentarne wobec Kościoła katolickiego w Polsce w latach 1989-2011</i> , (Wydawnictwo Zapol, Szczecin 2012), s. 493 (Reviewer: Zuzanna Osmólska)	135
Report of the Second Congress of the Departments of Political Systems (Katarzyna Kobielska)	139
Summaries	145
Annex	151

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
Wspomnienie dra Radosława Solarza (prof. dr hab. Andrzej Antoszewski) ..	11
Radosław Solarz (Uniwersytet Wrocławski, Polska)	
Rytualna partycypacja? Opinie Polaków o polityce i partiach politycznych..	13
Robert Alberski (Uniwersytet Wrocławski, Polska)	
Zadowolenie z działalności wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz ocena poziomu reprezentacji interesów przez władze samorządowe	33
Agnieszka Łukasik-Turecka (Katolicki Uniwersytet Lubelski, Polska)	
Stosunek elektoratu do rozwiązań ustawowych wyrównujących szanse kobiet i mężczyzn w obsadzaniu list wyborczych	47
Łukasz Tomczak (Uniwersytet Szczeciński, Polska)	
Wyborcy wobec sposobu wyboru i zakresu władzy liderów polskich partii politycznych.....	61
Wojciech Peszyński (Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Polska)	
Prezydenjalizacja zachowań elektoratu w roku „niewyborczym” 2012	75
Karolina Tybuchowska-Hartlińska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Polska)	
Głosowanie ekonomiczne w Polsce z perspektywy deklaracji wyborców	91
Waldemar Wojtasik (Uniwersytet Śląski, Polska)	
Głosowanie ekonomiczne w Polsce: koniec modelu tranzycyjnego?.....	101
RECENZJE:	
Darren G. Lilleker, Nigel A. Jackson (2011): <i>Political Campaigning, Elections and the Internet. Comparing the US, UK, France and Germany</i> (London – New York, Routledge), s. 197 (Recenzent: Katarzyna Stelmach).....	119

Małgorzata Fuszara (red.): <i>Kobiety, wybory, polityka</i> (Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2013), s. 268 (Recenzent: Joanna Podgórska-Rykała).....	128
Krzysztof Kowalczyk : <i>Partie i ugrupowania parlamentarne wobec Kościoła katolickiego w Polsce w latach 1989-2011</i> (Wydawnictwo Zapol, Szczecin 2012), s. 493 (Recenzent: Zuzanna Osmólska)	135
Sprawozdanie z II Zjazdu Katedr i Zakładów Systemów Politycznych (Katarzyna Kobielska)	139
Summaries.....	145
Aneks	151

WSPOMNIENIE DRA RADOSŁAWA SOLARZA

Nigdy nie przypuszczałem, że przyjdzie mi pisać wspomnienie o Radku. I to nie tylko dlatego, że był ode mnie o wiele młodszy. Jego pogoda ducha, wielkie poczucie humoru, rozbudowane plany zawodowe, bliska perspektywa awansu naukowego nie pozwalają mi się pogodzić ze smutnym faktem, że nie ma Go już wśród nas. Bez Jego zdystansowanego podejścia do rzeczywistości, ironicznego uśmiechu, celnych spostrzeżeń i komentarzy, ale także bez Jego okularów fantazyjnie założonych na czoło, rozwianych włosów, czy oryginalnego stosunku do męskiej mody, żadne spotkanie Zakładu nie będzie już tym samym, jakie odbywały się z Jego udziałem. Wprowadzał bowiem do nich to, co jest niezwykle cenne, a rzadziej doceniane: połączenie rzetelnej, stale uzupełnianej wiedzy z nader zdrowym rozsądkiem.

Poznałem Radka jako studenta, badającego środowisko wrocławskich hipisów. W niedalekiej przyszłości miał stać się moim młodszym uniwersyteckim kolegą. Już wówczas miał wygląd hipisa oraz mentalność Dziecka-Kwiatu i nigdy nie utracił ani jednego, ani drugiego. Bywało to zresztą źródłem zabawnych nieporozumień. Do legend Instytutu przeszła historia, gdy zjawił się na egzamin w charakterystycznym dla siebie, z lekka niedbałym

stroju, a egzaminator, wzięwszy Go za hydraulika, ucieszył się, że wreszcie ktoś przyszedł naprawić zepsute kaloryfery. To prawda, wygląd potrafi mylić, i tak właśnie było w przypadku Radka. Ale pod Jego hipisowską powłoką krył się niezmiennie żywy umysł, któremu towarzyszyła dociekliwość i poznawcza pasja, życzliwość dla ludzi i niechęć dla nonsensów otaczającej nas rzeczywistości, które szybko wyłapywał i bezlitośnie krytykował. Nie znosił biurokratycznej głupoty, którą piętnował przy każdej możliwej okazji. Nie było dla Niego świętości, ani niepodważalnych, zwłaszcza formalnych autorytetów. Był wrogiem konwencjonalności i schematyzmu. Pewnie dlatego uwielbiali Go studenci. Na Jego szacunek trzeba było sobie zasłużyć i nie wszystkim się to udawało, choć tak wielu się o to starało.

Oryginalność Radka wynikała także z Jego zainteresowań naukowych, które zawsze wychodziły poza profil badawczy Zakładu. Śmiertelnie nudziły Go rozważania o normatywnych aspektach instytucji i systemów politycznych, mimo że z Zakładem Systemów Politycznych związał swe zawodowe losy. Nie chciał i nie umiał spoglądać na rzeczywistość polityczną poprzez pryzmat reguł, które mają ją porządkować. Dostrzegał za to fakt, że często tego nie czynią. To, dlaczego tak się dzieje, było dla Niego prawdziwym wyzwaniem. Odpowiedzi szukał przede wszystkim w kulturowych uwarunkowaniach polityki, koncentrując się na tym, czym kierują się ludzie uczestniczący w konflikcie politycznym. Inspiracją dla Jego badań była nie tylko literatura naukowa i badania terenowe, ale także współczesna proza, muzyka i film, które śledził nader uważnie i o których mógł toczyć wielogodzinne dysputy. Był Radek tak naprawdę antropologiem polityki, któremu przyszło działać w gronie instytucjonalistów. Uważaliśmy to za niezwykle dla nas cenne i wiele od Niego się nauczyliśmy. Takiego sposobu myślenia i takiego patrzenia na świat będzie nam bardzo brakowało.

Za wszystkie razem spędzone chwile, za niekonwencjonalne dyskusje, za celne uwagi, za dobroć i życzliwość, za niewzruszoną pogodę ducha – dziękujemy Ci Radku.

Andrzej Antoszewski